

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Педагогічний дискурс

Збірник наукових праць

Випуск 18

Заснований в 2007 році

Видається двічі на рік

Хмельницький – 2015

Засновники:

*Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія*

ISSN 2309-9127 (друкована версія)
ISSN 2313-8769 (Online)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ №20734-10534 ПР від 30.04.2014 р.

*Збірник наукових праць «Педагогічний дискурс»
включено до переліку наукових фахових видань України у галузі «Педагогічні науки»
(постанови Президії ВАК України від 09 квітня 2008 р. №2-05/4; від 18 листопада 2009 р. №1-05/5;
наказ МОН України від 06 березня 2015 р. № 261)*

Педагогічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. І. М. Шоробура. – Хмельницький : ХГПА, 2015. – Вип. 18. – 293 с.

Збірник наукових праць «Педагогічний дискурс» містить статті теоретичного та експериментального характеру з актуальних проблем теорії та історії педагогіки, школознавства, методики навчання, виховання і профорієнтації учнів у закладах освіти та позашкільних установах, теорії та методики управління освітою, професійного становлення студентів, педагогічної практики, порівняльної педагогіки, соціальної педагогіки, ступеневої педагогічної освіти тощо.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: *Шоробура І.М., заслужений діяч науки і техніки України, доктор педагогічних наук, професор, ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.*

Заступник головного редактора: *Галус О.М., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.*

Відповідальний секретар: *Кришук Б.С., кандидат педагогічних наук, доцент, начальник наукового відділу Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.*

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ:

- Топузов О.М.** доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту педагогіки НАПН України;
Савченко О.Я. доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, віце-президент НАПН України;
- Беднарек Й.** доктор хабілітований, професор звичайний, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (м.Варшава, Польща)
- Бібік Н.М.** доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України;
Вашуленко М.С. доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України;
Євтух М.Б. доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України;
Бурда М.І. доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України;
Березівська Л.Д. доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник;
Берека В.С. доктор педагогічних наук, професор;
Васьківська Г.О. доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник;
Гупан Н.М. доктор педагогічних наук, професор;
Даниленко Л.І. доктор педагогічних наук, професор;
Дорошенко Ю.О. доктор технічних наук, професор;
Дічек Н.П. доктор педагогічних наук, професор;
Кліпа О. доктор філософії, професор (м.Сучава, Румунія);
Кокель А. доктор наук гуманістичних, Вища школа гуманістична Товариства світового знання в Щеціні (м.Щецін, Польща)
- Лисенко Н.В.** доктор педагогічних наук, професор;
Лельчицький І.Д. доктор педагогічних наук, професор, Тверський державний університет (м.Твер, Російська Федерація);
- Мацько В.П.** доктор філологічних наук, професор;
Пустовіт Г.П. доктор педагогічних наук, професор;
Руснак І.С. доктор педагогічних наук, професор;
Самборський С.С. доктор психологічних наук, професор, Університет штату Каліфорнія (м.Сакраменто, США);
- Семиченко В.А.** доктор психологічних наук, професор;
Тордік Ю. доктор філософії, професор (м.Секешфегервар, Угорщина);
Юшак К. доктор наук гуманістичних, Академія Поморська в Слупську (м.Слупськ, Польща)
Яшук І.П. доктор педагогічних наук, професор.

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол №5 від 22 травня 2015 року)*

Institute of Pedagogics of National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
Khmelnyskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Pedagogical Discourse

Collection of Scientific Papers

Volume 18

Founded in 2007

Published bi-yearly

Khmelnyskyi – 2015

Founders:

***Institute of Pedagogics of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
Khmelnyskyi Humanitarian-Pedagogical Academy***

**ISSN 2309-9127 (Print)
ISSN 2313-8769 (Online)**

State Registration Certificate of Printed Massmedia
series KB №20734-10534 IIP of 30.04.2014

*Collection of scientific papers «Pedagogical Discourse»
is inscribed to the list of scientific professional editions of Ukraine in the sphere «Pedagogical Sciences»
(decision of Presidium of the State Commission for Academic Degrees and Titles of Ukraine of November 18, 2009
№1-05/5; order of the Ministry of Education and Science of Ukraine of 06 March 2015 № 261)*

Pedagogical Discourse : Collection of scientific papers / editor in chief I. M. Shorobura. Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, 2015, Vol. 18, 293 p.

Collection of scientific papers «Pedagogical Discourse» contains the articles of theoretical and experimental character on the topical problems of theory and history of pedagogics, school organization and management, methods of teaching, upbringing and career guidance of students in educational establishments and out-of-school institutions, theory and methods of education management, professional formation of students, pedagogical practice, comparative pedagogics, social pedagogics, multistage pedagogical education, etc.

EDITORIAL BOARD:

Editor in chief: Shorobura I.M., Honoured master of sciences and engineering of Ukraine, Doctor of Education, professor, rector of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

Deputy editor in chief: Halus O.M., Doctor of Education, professor, pro-rector for research of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

Executive editor: Kryshchuk B.S., Candidate of pedagogics, assistant professor, chief of the research department of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

MEMBERS OF EDITORIAL COUNCIL:

- Topuzov O.M.** Doctor of Education, professor, director of the Institute of Pedagogics of the NAPS of Ukraine;
Savchenko O.Ya. Doctor of Education, professor, full member of the NAPS of Ukraine, Vice President of the NAPS of Ukraine;
- Bednaryk Y.** Habilitated Doctor, Ordinary Professor, the Maria Grzegorzewska Academy of Special Education (Warsaw, Poland);
- Bibik N.M.** Doctor of Education, professor, full member of the NAPS of Ukraine;
Vashulenko M.S. Doctor of Education, professor, full member of the NAPS of Ukraine;
Yevtukh M.B. Doctor of Education, professor, full member of the NAPS of Ukraine;
Burda M.I. Doctor of Education, professor, full member of the NAPS of Ukraine;
Berezivska L.D. Doctor of Education, professor, senior research worker;
Bereka V.Ye. Doctor of Education, professor;
Vaskivska H.O. Doctor of Education, senior research worker;
Hupan N.M. Doctor of Education, professor;
Dichek N.P. Doctor of Education, professor;
Danylenko L.I. Doctor of Education, professor;
Doroshenko Yu.O. Doctor of Engineering, professor;
Klipa O. Doctor of Philosophy, professor (Suceava, Romania);
Kokiel A. Doctor of Humanities, Higher school humanistic of the Society of world knowledge in Szczecin (Szczecin, Poland)
- Lysenko N.V.** Doctor of Education, professor;
Lelchytskyi I.D. Doctor of Education, professor, Tver State University (Tver, Russian Federation);
Matsko V.P. Doctor of Philology, professor;
Pustovit H.P. Doctor of Education, professor;
Rusnak I.S. Doctor of Education, professor;
Samborskyi S.S. Doctor of Psychology, professor, California State University (Sacramento, USA);
Semychenko V.A. Doctor of Psychology, professor;
Tordik Y. Doctor of Philosophy (Szekesfehervar, Hungary);
Yushchak K. Doctor of Humanities, Academy Pomorska in Slupsk (Slupsk, Poland)
Yashchuk I.P. Doctor of Education, professor.

*Recommended for publication by the decision of the Scientific Board
of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy
(protocol № 5 of May 22, 2015)*